

Fem år med upphandlingsskadeavgift

Vad har skett hos de myndigheter som har
ålagts upphandlingsskadeavgift?

RAPPORT 2015:7

Fem år med opphandlingsskadeavgift

Vad har skett hos de myndigheter som har ålagt
opphandlingsskadeavgift?

Konkurrensverkets rapportserie 2015:7

Konkurrensverket augusti 2015

Utredare: Helena Lind.

ISSN-nr 1401-8438

E-print, Stockholm 2015

Foto: Matton Images

Förord

Reglerna om upphandlingsskadeavgift har nu funnits i fem år. Domstolarna har hittills dömt ut nästan 24 miljoner kronor i upphandlingsskadeavgift fördelade på 45 ärenden och 36 olika myndigheter. Konkurrensverket har därför följt upp vad som skett hos de myndigheter som ålagts att betala en upphandlingsskadeavgift.

Syftet med denna rapport är att ge ökad kunskap om hur Konkurrensverkets tillsyn av upphandlingsreglerna påverkar upphandlande myndigheters verksamheter. Det är glädjande att konstatera att nästan 90 procent av de som har ålagts att betala en upphandlingsskadeavgift har genomfört interna förändringar och att de själva upplever att detta varit positivt.

Förhoppningen är att fler goda exempel på hur Konkurrensverkets tillsyn bidrar till effektivare och mer kompetenta upphandlingsverksamheter ska kunna lyftas fram.

Vi vill rikta ett stort tack till samtliga myndigheter som har tagit sig tid till att besvara den enkätundersökning som rapporten bygger på.

Stockholm augusti 2015

Dan Sjöblom
Generaldirektör

Innehåll

Sammanfattning	5
Summary	6
Begrepp och förkortningar	7
1 Inledning	10
2 Upphandlingsskadeavgift.....	11
3 Konkurrensverkets ansökningar om upphandlingsskadeavgift.....	16
3.1 Upphandlingsskadeavgift har hittills utdömts i 44 fall	16
3.2 Ansökningsfristen påverkar tillsynen	18
4 29 av 33 myndigheter har genomfört förändringar efter beslut om upphandlingsskadeavgift	20
5 Åtgärderna beror ofta på beslutet om upphandlingsskadeavgift.....	22
6 Förbättrings- och utvecklingsmöjligheter.....	26
6.1 Synpunkter på regelverket.....	26
6.2 Synpunkter på Konkurrensverkets arbete	27
6.3 Behov av stöd	32
6.4 Övriga synpunkter	34
Bilaga 1 Enkät till myndigheter som betalat upphandlingsskadeavgift	35
Bilaga 2 Utdömda upphandlingsskadeavgifter.....	37

Sammanfattning

Sedan den 15 juli 2010 har Konkurrensverket haft möjlighet att föra talan i domstol om upphandlingsskadeavgift mot myndigheter vid vissa överträdelser av upphandlingsreglerna. I denna rapport presenterar Konkurrensverket en uppföljning av vad som har skett hos de myndigheter som har ålagts att betala upphandlingsskadeavgift.

Konkurrensverket har under de fem år som gått lämnat in totalt 92 ansökningar om upphandlingsskadeavgift, varav 62 ansökningar har lämnats på eget initiativ (fakultativa). De övriga 30 ansökningarna har Konkurrensverket varit skyldigt att lämna (obligatoriska). Domstolarna har hittills meddelat 65 avgöranden som har vunnit laga kraft. Av de lagakraftvunna avgörandena har domstolarna helt eller delvis bifallit Konkurrensverkets talan i 89 procent av de fakultativa ansökningarna och i 43 procent av de obligatoriska ansökningarna. Totalt uppgår de utdömda upphandlingsskadeavgifterna till 23 946 000 kronor.

Uppföljningen visar att 88 procent av de myndigheter som har ålagts att betala upphandlingsskadeavgift har genomfört organisationsförändringar efter det att en avgift har dömts ut. Många förändringar har helt eller delvis genomförts som en följd av att myndigheten tvingats betala avgiften. Myndigheterna lyfter själva fram goda exempel på hur de aktivt arbetar för att åstadkomma effektivare och mer kompetenta upphandlingsverksamheter.

Uppföljningen visar också att myndigheterna har behov av information om upphandlingsreglernas innebörd och stöd i arbetet med att åstadkomma bra upphandlingsrutiner.

Summary

Since 15 July 2010 the Swedish Competition Authority has been able to bring legal action to pursue claims for procurement fines from agencies and authorities for certain infringements of the public procurement regulations. In this report, the Swedish Competition Authority follows up on the actions taken by those organisations ordered to pay procurement fines.

Over the course of the last five years, the Swedish Competition Authority has submitted a total of 92 applications for procurement fines, 62 of which have been submitted on its own initiative (facultative applications). The other 30 were applications that the Authority was duty bound to submit (obligatory applications). The courts have so far issued 64 judgments that have entered into legal force. Out of these judgments, the courts have found entirely or partially in the Authority's favour in 89 per cent of the facultative applications and in 43 per cent of the obligatory applications. The procurement fines imposed amount to a total of SEK 23,846,000.

The follow-up report shows that almost 90 per cent of the agencies ordered to pay procurement fines have implemented organisational changes following the imposition of these fines. Many of these changes have been either wholly or partially implemented as a result of the agency being forced to pay the fine. The agencies themselves provide several good examples of how they are actively working to instigate more efficient and competent procurement operations.

Furthermore, the report also indicates that the agencies require information regarding the implications of the procurement regulations, and support in their work to bring about sound procurement procedures.

Begrepp och förkortningar

I rapporten används följande begrepp och förkortningar:

Allmän förvaltningsdomstol – förvaltningsdomstolarna består av tre instanser; förvaltningsrätter, kammarrätter och Högsta förvaltningsdomstolen.

Avtalsspärr – förbud för en myndighet att ingå avtal direkt efter att den fattat ett tilldelningsbeslut. Avtalsspärren gäller i 10 eller 15 dagar efter att myndigheten skickat en underrättelse om tilldelningsbeslutet till samtliga anbudsgivare. Om underrättelsen skickats elektroniskt är avtalsspärren 10 dagar, annars 15 dagar. Om en upphandling blir överprövad förlängs avtalsspärren automatiskt under målets handläggning i förvaltningsrätten.

Direktupphandling – upphandling utan lagstadgat krav på anbud i viss form.

Direktupphandlingsgränsen – 505 800 kronor under år 2015 för direktupphandlingar enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling och 939 342 kronor under år 2015 för direktupphandlingar enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. Endast kontrakt vars sammanlagda värde (om de är av samma slag) inte överstiger direktupphandlingsgränsen kan tecknas genom en direktupphand-

ling, om det inte föreligger synnerliga skäl eller vissa särskilda förutsättningar är uppfyllda.¹

Fakultativ ansökan – en ansökan om upphandlingsskadeavgift som Konkurrensverket enligt lag *kan* göra till förvaltningsrätten. En fakultativ ansökan innebär att Konkurrensverket får bestämma om en ansökan ska lämnas till förvaltningsrätten eller inte.

LOU – lagen (2007:1091) om offentlig upphandling.

LUF – lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster.

LUFS – lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

Myndighet – upphandlande myndigheter enligt LOU och LUFS samt upphandlande enheter enligt LUF och LUFS.

Obligatorisk ansökan – en ansökan om upphandlingsskadeavgift som Konkurrensverket enligt lag *ska* göra till förvaltningsrätten. En obligatorisk ansökan innebär att Konkurrensverket inte kan välja om en ansökan ska lämnas in till förvaltningsrätten eller inte.

Offentlig upphandling – åtgärder som en myndighet vidtar för att teckna ett kontrakt eller ramavtal om köp av varor, tjänster eller byggentreprenader. I princip omfattas alla kontrakt med ekonomiska villkor av upphandlingsreglerna.²

¹ Hur direktupphandlingsgränsen beräknas framgår av 15 kap. 3 § LOU, 15 kap. 3 § LUF och 15 kap 4 § LUFS.

² För en mer utförlig beskrivning av upphandlingsreglerna, se Upphandlingsreglerna – en introduktion (Konkurrensverket 2014).

Otillåten direktupphandling – kontrakt som överstiger direktupphandlingsgränsen och som inte har tecknats i enlighet med upphandlingsreglerna. Det innebär att kontrakten kan ogiltigförklaras av domstol och att myndigheten kan åläggas betala upphandlingsskadeavgift.

Upphandlingsskadeavgift – en särskild avgift som åläggs en myndighet på grund av vissa överträdelser mot det upphandlingsrättsliga regelverket. Upphandlingsskadeavgiften kan uppgå till lägst 10 000 kronor och högst tio miljoner kronor och får inte överstiga tio procent av kontraktsvärdet. Avgiften beslutas av domstol efter ansökan från Konkurrensverket.

1 Inledning

Regelverket om upphandlingsskadeavgift har nu funnits i fem år. Det finns därför anledning att följa upp vad som skett hos de myndigheter som har ålagts att betala upphandlingsskadeavgift. Målet med den här rapporten är att ge ökad kunskap om vad Konkurrensverkets tillsyn och ansökningar om upphandlingsskadeavgift har inneburit för myndigheterna.

Rapporten bygger på en enkät som skickats till de myndigheter som har ålagts att betala upphandlingsskadeavgift.³ Av 35 respondenter har 33 besvarat enkäten, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 94 procent. De myndigheter som har ålagts att betala upphandlingsskadeavgift efter den 30 april 2015 omfattas inte av undersökningen.

Rapportens disposition

I kapitel 2 beskrivs reglerna om upphandlingsskadeavgift. Därefter redovisas Konkurrensverkets ansökningar om upphandlingsskadeavgift i kapitel 3. De följande kapitlen redogör för resultatet av enkäten. Kapitel 4 handlar om vilka organisatoriska förändringar som genomförts av myndigheterna, och kapitel 5 om i vilken utsträckning åtgärderna genomförts som en följd av upphandlingsskadeavgiften. I kapitel 6 redovisas synpunkter om hur Konkurrensverkets tillsyn skulle kunna utvecklas och förbättras.

³ För enkätfrågor, se bilaga 1.

2 Upphandlingsskadeavgift

Sedan den 15 juli 2010 har Konkurrensverket haft möjlighet att föra talan i domstol om upphandlingsskadeavgift mot myndigheter. Avgiften utgör en sanktionsavgift som tillfaller staten.

Reglerna om upphandlingsskadeavgift i LOU och i LUF trädde i kraft den 15 juli 2010. Reglerna om upphandlingsskadeavgift i LUF trädde i kraft den 1 november 2011.

Ett av syftena med upphandlingsskadeavgift är att säkerställa att upphandlingsreglerna iakttas och att skattemedlen används på ett korrekt sätt. Utgångspunkten är att avgiften ska bestämmas så att myndigheten avhåller sig från överträdelser av lagen och att även andra myndigheter avhåller sig från överträdelser. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

Upphandlingsskadeavgift kan dömas ut

- när en myndighet har gjort en otillåten direktupphandling,
- när allmän förvaltningsdomstol i mål om överprövning har fastställt att ett avtal får bestå trots att det har slutits i strid med bestämmelserna om avtalsspärr eller förlängd avtalsspärr samt
- när en allmän förvaltningsdomstol i mål om överprövning har fastställt att ett avtal får bestå av tvingande hänsyn till ett allmänintresse.

Ett avgörande från en domstol att en upphandlingsskadeavgift ska utgå innebär inte att det avtal som har ingåtts upphör att gälla.

Konkurrensverket kan lämna in två former av ansökningar om upphandlingsskadeavgift till förvaltningsrätten; obligatorisk eller fakultativ ansökan.

Konkurrensverket kan ansöka om upphandlingsskadeavgift på eget initiativ

Konkurrensverket kan ansöka om upphandlingsskadeavgift på eget initiativ, så kallad fakultativ ansökan, vid otillåtna direktupphandlingar. En otillåten direktupphandling görs exempelvis när en myndighet ingår avtal med en leverantör utan att det skett någon annonsering, trots att avtalet rätteligen borde ha föregåtts av ett annonserat förfarande enligt upphandlingsreglerna. En sådan ansökan ska lämnas in till förvaltningsrätten.

Vid prioriteringen av om ett ärende ska leda till en fakultativ ansökan om upphandlingsskadeavgift fokuserar Konkurrensverket på att utreda ärenden som har ett generellt intresse och som leder till tydliga resultat. Syftet är alltid att främja en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet till nytta för konsumenterna samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna och marknadens aktörer. Konkurrensverket beaktar bl.a. hur allvarligt problemet är, hur viktigt det är att få ett vägledande avgörande och om det finns förutsättningar att effektivt utreda samt ingripa mot problemet vid prioriteringen.

Ibland måste Konkurrensverket ansöka om upphandlingsskadeavgift

I vissa situationer är det obligatoriskt för Konkurrensverket att ansöka hos förvaltningsrätten om upphandlingsskadeavgift.

Om ett avtal mellan en leverantör och en myndighet har ingåtts utan att ha upphandlats i enlighet med upphandlingsbestämmelserna, kan avtalet ogiltigförklaras av förvaltningsdomstol.

Om en allmän förvaltningsdomstol i mål om överprövning av avtals giltighet har fastställt att ett avtal får bestå trots att det har slutits i strid med bestämmelserna om avtalsspärr eller förlängd avtalsspärr måste Konkurrensverket ansöka om att en upphandlingsskadeavgift ska utgå. Detsamma gäller om en allmän förvaltningsdomstol i mål om överprövning har fastställt att ett avtal, som utgör en otillåten direktupphandling, ändå får bestå på grund av tvingande hänsyn till ett allmänintresse (t.ex. skydd av människors liv och hälsa).

Konkurrensverkets ansökningsfrister

Konkurrensverket kan inte lämna in en ansökan om upphandlingsskadeavgift till domstol omedelbart efter det att en otillåten direktupphandling har genomförts. Reglerna är utformade så att det för ett och samma upphandlingskontrakt inte samtidigt ska kunna pågå ett mål om överprövning av ett avtals giltighet och ett mål om upphandlingsskadeavgift.

Leverantörer har i regel sex månader på sig att ansöka om överprövning av ett avtals giltighet, men vid förhandsinsyn och efterannonsering är tiden kortare. Om ingen ansökan om överprövning av ett avtals giltighet görs av en leverantör kan Konkurrensverket som huvudregel ansöka om utdömmande av upphandlingsskadeavgift när sexmånadersfristen har löpt ut.

Om en ansökan om överprövning av ett avtals giltighet görs av en leverantör måste Konkurrensverket i stället invänta att detta mål

har avgjorts och vunnit laga kraft innan en ansökan om upphandlingsskadeavgift får göras.

En ansökan om upphandlingsskadeavgift ska, om ingen leverantör har ansökt om överprövning av ett avtals giltighet, göras senast inom ett år från det att det avtal som Konkurrensverket grundar sin talan på slöts. Om en leverantör har ansökt om överprövning av ett avtals giltighet ska Konkurrensverkets ansökan om upphandlingsskadeavgift göras inom sex månader från det att avgörandet i ogiltighetsmålet har vunnit laga kraft.

Ett av de vanligaste skälen till att Konkurrensverket inte tar upp överträdelser är att tiden för att lämna en ansökan om upphandlingsskadeavgift till förvaltningsrätten har löpt ut. Ansökningsfristen är endast ett år och den räknas från den tidpunkt då ett avtal slöts. Konkurrensverket har föreslagit att ansökningsfristen på ett år förlängs till två år.⁴

Upphandlingsskadeavgiftens storlek

Upphandlingsskadeavgiften får uppgå till högst tio miljoner kronor. Avgiften får dock inte överstiga tio procent av det aktuella avtalets värde. Beräkningen av kontraktsvärdet ska ske enligt 3 kap. 3 och 4 §§ eller 15 kap. 3 a § LOU. Vid fastställandet av upphandlingsskadeavgiftens storlek ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är. Ju allvarligare överträdelsen kan anses vara, desto högre belopp bör avgiften fastställas till. Det högsta avgiftsbeloppet är reserverat för särskilt allvarliga fall. I ringa fall ska någon avgift inte beslutas. Förvaltningsrätten kan besluta att någon avgift inte ska tas ut om det bedöms vara fråga om en ringa

⁴ Se exempelvis Konkurrensverkets remissyttrande över Överprövningsutredningens betänkande SOU 2015:12 (dnr 221/2015) och Konkurrensverkets skrivelse *Erfarenheter av upphandlingsskadeavgift t.o.m. september 2013* (dnr 532/2013).

överträdelse och domstolen kan också besluta att avgiften ska efterges om det finns synnerliga skäl.

Upphandlingsskadeavgiftens storlek ska bestämmas med hänsyn till alla relevanta omständigheter i det enskilda fallet inom ramen för avgiftens avskräckande syfte.⁵ Vid bedömningen av sanktionsvärdet ska hänsyn tas till såväl försvårande som förmildrande omständigheter.

⁵ Se bl.a. Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2014 ref. 69.

3 Konkurrensverkets ansökningar om upphandlingsskadeavgift

Under perioden 15 juli 2010–14 juli 2015 har allmän förvaltningsdomstol dömt ut upphandlingsskadeavgift i 33 fall som grundar sig på fakultativa ansökningar, vilket motsvarar 89 procent av de avgöranden som vunnit laga kraft. Under samma period har allmän förvaltningsdomstol dömt ut upphandlingsskadeavgift i 12 fall som grundar sig på obligatoriska ansökningar, vilket motsvarar 43 procent av de avgöranden som vunnit laga kraft.

3.1 Upphandlingsskadeavgift har hittills utdömts i 44 fall

Under perioden 15 juli 2010–14 juli 2015 har Konkurrensverket lämnat in totalt 92 ansökningar till förvaltningsrätterna. Av dessa har 62 ansökningar lämnats på eget initiativ och 30 ansökningar varit obligatoriska. Domstolarna har hittills meddelat 65 avgöranden som har vunnit laga kraft.

Tabell 1 Konkurrensverkets ansökningar om upphandlingsskadeavgift 2010–2015

Typ av ansökan	2011	2012	2013	2014	2015*	Summa
Fakultativa ansökningar	7	12	19	15	9	62
Obligatoriska ansökningar	8	7	9	5	1	30
Totalt	15	19	28	20	10	92

*T.o.m. 31 juli 2015.

Källa: Konkurrensverket 2015.

De utdömda avgifterna avseende de ansökningar som Konkurrensverket har gjort på eget initiativ ligger mellan 35 000 kronor och 8 miljoner kronor. Motsvarande belopp för de obligatoriska ansökningarna är 10 000 kronor och 1,5 miljoner kronor. Storleken på utdömda avgifter beror på hur allvarlig överträdelsen har bedömts vara.

Bland de myndigheter som har blivit ålagda att betala en upphandlingsskadeavgift finns 14 kommuner, 7 statliga myndigheter, 5 kommunala bolag, 3 universitet, 2 landsting, 2 statliga bolag och en inköpscentral.

Fakultativa ansökningar

Av de 62 ansökningar som Konkurrensverket har lämnat på eget initiativ har domstolarna hittills meddelat 37 avgöranden som har vunnit laga kraft. I 33 fall har domstolarna beslutat att helt eller delvis bifalla Konkurrensverkets talan, dvs. 89 procent. Tre ansökningar har avslagits och ett mål har skrivits av då Konkurrensverket återkallade en ansökan.⁶

Obligatoriska ansökningar

Av de 30 ansökningar som Konkurrensverket har varit skyldigt att lämna har domstolarna hittills meddelat 28 avgöranden som har vunnit laga kraft. I 12 fall har domstolarna beslutat att helt eller delvis bifalla Konkurrensverkets talan, dvs. 43 procent.

⁶ De tre ärenden där Konkurrensverket fått avslag handlar om tolkningen av övergångsbestämmelsen i LOU. Domstolarna har i de fallen bedömt att någon upphandlingsskadeavgift inte kunde dömas ut eftersom upphandlingarna ansågs ha påbörjats innan reglerna trädde ikraft. Frågan om hur övergångsbestämmelsen skulle tolkas avgjordes slutligen i en prejudicerande dom från Högsta förvaltningsdomstolen (HFD 2013 ref. 31).

Domstolarna har beslutat att avslå 15 ansökningar och att inte pröva en ansökan alls.

De 15 ansökningar som domstolarna har avslagit utgörs av 4 unika överträdelser. För en överträdelse (motsvarande 6 ansökningar) har domstolen bedömt att upphandlingsskadeavgifterna skulle efterges eftersom den underliggande domen felaktigt fastslagit att avtal hade tecknats i strid med avtalsspärren. För 2 överträdelser (motsvarande 4 ansökningar) har domstolen bedömt att det inte fanns lagliga förutsättningar att döma ut upphandlingsskadeavgifter.⁷ För den fjärde överträdelser (motsvarande 5 ansökningar) har domstolen bedömt att det var fråga om ringa fall varför någon avgift inte dömdes ut.⁸

3.2 Ansökningsfristen påverkar tillsynen

Många av Konkurrensverkets ärenden förutsätter en längre utredning innan det är möjligt att bedöma om en otillåten direktupphandling föreligger eller inte. För närvarande⁹ pågår 25 mål som bygger på ansökningar om upphandlingsskadeavgift som Konkurrensverket har lämnat på eget initiativ hos domstolarna.

Konkurrensverket har under de senaste åren utvecklat och förbättrat sina arbetsmetoder för att kunna upptäcka och beivra otillåtna direktupphandlingar. Det är fortfarande många ärenden som prioriteras bort eller som skrivs av. Konkurrensverket hade till

⁷ Detta trots att domstolen i de underliggande domarna hade kommit till motsatt slut och tillämpat bestämmelserna om överprövning av avtals giltighet som omfattades av samma övergångsbestämmelse.

⁸ Se Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2014 ref. 49.

⁹ T.o.m. den 31 juli 2015.

och med den 24 april 2015 öppnat 368 diarietförda ärenden och avskrivit 240 av dessa ärenden.

Den vanligaste orsaken till att ett upphandlingsskadeavgiftsärende inte öppnas eller skrivs av efter att det har inletts är att Konkurrensverket upptäcker överträdelsen först när tidsfristen för att ansöka om upphandlingsskadeavgift har löpt ut eller inom kort kommer att löpa ut och att ärendet därför inte kan utredas tillräckligt väl. Många potentiella otillåtna upphandlingar undgår med anledning av detta Konkurrensverkets ingripanden i form av en upphandlingsskadeavgift. Vissa ärenden är också så komplicerade, och därmed utredningstunga, att ärendena inte hinner bli färdigutredda, eller över huvud taget inte upptäcks, innan ansökningsfristen löper ut.

4 29 av 33 myndigheter har genomfört förändringar efter beslut om upphandlings-skadeavgift

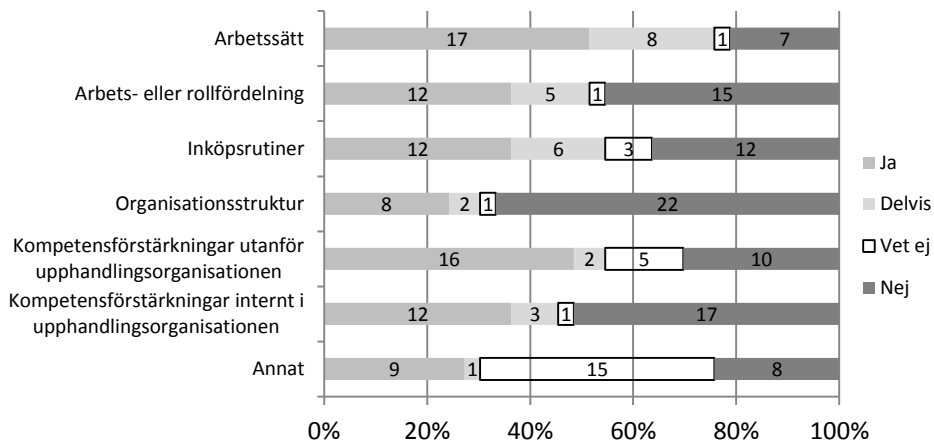
88 procent (29 av 33) av de svarande myndigheterna anger att de har genomfört organisationsförändringar efter att de ålagts betala upphandlings-skadeavgift.

Den övervägande delen av de organisationsförändringarna som genomförts utgörs av förändringar av arbetssätten (25 av 29 myndigheter). Därefter kommer förändringar av inköpsrutiner, (18 myndigheter), och förändringar i arbets- eller rollfördelning (t.ex. handläggning eller beslutsfattande), som genomförts av 17 myndigheter.

Kompetensförstärkningar utgör även en stor del av de organisationsförändringar som genomförts. 18 myndigheter angav att de genomfört kompetensförstärkningar utanför upphandlingsorganisationen (t.ex. utbildningar), medan 15 myndigheter har genomfört kompetensförstärkningar internt i upphandlingsorganisationen (t.ex. nyanställningar av upphandlare eller utbildningar).

Tio av myndigheterna har genomfört förändringar i organisationsstrukturen och lika många har angett svarsalternativet "annat".

Figur 1 Har några förändringar genomförts i er organisation efter åläggandet om upphandlingskadeavgift?

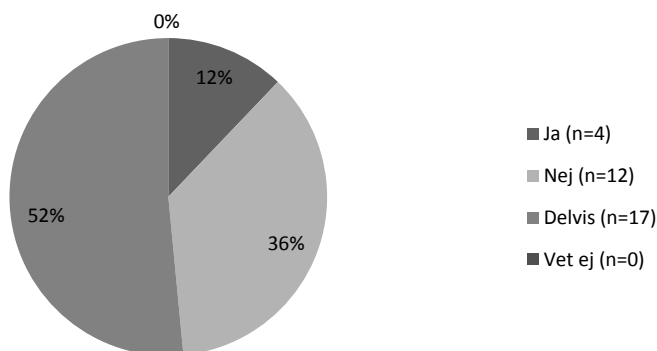
Källa: Konkurrensverket 2015.

5 Åtgärderna beror ofta på beslutet om upphandlingsskadeavgift

De myndigheter som har genomfört förändringar efter beslut om upphandlingsskadeavgift har även fått besvara frågan om det har varit kopplat till åläggandet om upphandlingsskadeavgift.

Av enkätsvaren framgår att över hälften (64 procent) av myndigheterna har genomfört organisationsförändringar helt eller delvis till följd av åläggandet om upphandlingsskadeavgift.

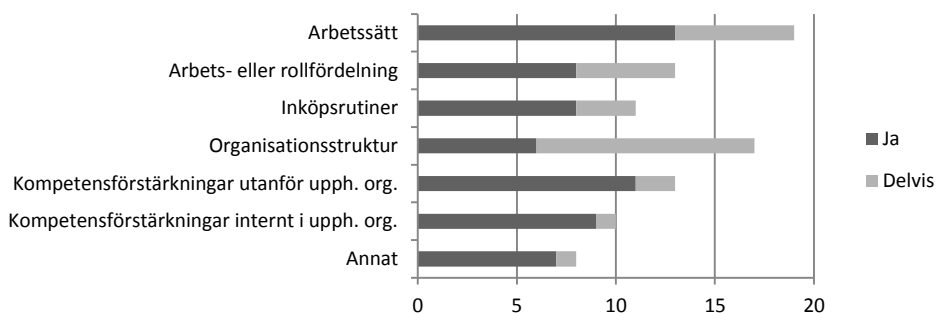
Figur 2 Har förändringar genomförts till följd av beslutet om upphandlingsskadeavgift?

Källa: Konkurrensverket 2015.

Totalt är det 21 myndigheter som anger att de har genomfört organisationsförändringar helt eller delvis med anledning av åläggandet om upphandlingsskadeavgift. Av figur 3 framgår vilka förändringar som genomförts.

Figur 3 Organisationsförändringar som genomförts helt eller delvis till följd av åläggande om upphandlings-skadeavgift

Källa: Konkurrensverket 2015.

De fyra myndigheter som svarat att de har genomfört organisationsförändringarna *helt* med anledning av åläggandet anger att dessa rör arbetsätt, kompetensförstärkningar utanför upphandlingsorganisationen och annat. En av myndigheterna har infört en rutin som består i att ringa till förvaltningsrätten och stämma av eventuella inkomna överprövningar innan avtalstecknande. En annan myndighet har övergått till att meddela överprövningar via e-post i stället för fax. En tredje beskriver att en likvidering av ett delägt kommunalt bolag har genomförts, i syfte att bilda ett helägt kommunalt bolag. Detta med anledning av att den så kallade "in house"-regeln skulle bli tillämplig.

De organisationsförändringar som gjorts inom de 17 myndigheter som genomfört förändringarna *delvis* med anledning av åläggandet rör i huvudsak arbetsätt och organisationsstruktur, men även arbets- och rollfördelning, kompetensförstärkningar, inköpsrutiner och annat.

Ett flertal myndigheter anger att organisationsstrukturen för inköp- och upphandling har gjorts om och förstärkts. En myndighet beskriver att upphandlingsfunktionen idag arbetar närmare beställarna. En annan myndighet flyttade hela upphandlingsverksamheten organisatoriskt efter åläggandet om upphandlings-skadeavgift.

Ett flertal myndigheter har skapat tydligare rutiner för planering av inköpsprojekt. En av dessa beskriver även att dokumentationen har förbättrats i samband med inköp. Två myndigheter beskriver att de har tagit fram eller uppdaterat riktlinjer generellt för inköp och upphandlingar respektive för direktupphandlingar.

En myndighet beskriver att den påbörjar strategiska och komplicerade upphandlingar tidigare. En annan myndighet har svarat att den idag ser till att det finns tillräckligt med tid för eventuella överprövningar. Ytterligare en myndighet har angett att samverkan med jurist sker i större omfattning vid direktupphandlingar.

Flera myndigheter har gjort kompetensförstärkningar i form av rekryteringar och utbildningar för anställda både inom och utanför upphandlingsorganisationen. En myndighet beskriver att den har förstärkt kompetensen gällande entreprenadupphandlingar.

En myndighet beskriver att den utöver kompetensförstärkningar har infört en utökad och löpande uppföljning i form av lägesrapporter om pågående projekt, förbättrad internkontroll samt vidareutveckling av interna rutiner som t.ex. översyn och ändring av delegationsordningar. Samma myndighet har även skapat bättre tillgänglighet till befintliga avtal.

Närmare 86 procent (18 av 21) av de myndigheter som genomfört organisationsförändringar helt eller delvis med anledning av

åläggandet om upphandlingsskadeavgift uppfattar genomförda organisationsförändringar som positiva.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att många organisationsförändringar har genomförts helt eller delvis med anledning av ett åläggande om upphandlingsskadeavgift. Myndigheterna lyfter själva fram många goda exempel på hur de aktivt arbetar för att åstadkomma effektivare och mer kompetenta upphandlingsverksamheter.

6 Förbättrings- och utvecklingsmöjligheter

De myndigheter som ålagts att betala upphandlingsskadeavgift har beretts möjlighet att fritt uttrycka sin mening om detta respektive hur Konkurrensverkets tillsyn skulle kunna utvecklas. En knapp tredjedel av de svarande (10 av 33) har kommit in med synpunkter. I detta kapitel redovisas synpunkterna med Konkurrensverkets kommentarer.

6.1 Synpunkter på regelverket

Obligatoriska ansökningar om upphandlingsskadeavgift

En kommun blev ålagd att betala upphandlingsskadeavgift med anledning av en obligatorisk ansökan.

”Principen borde vara att det är den myndighet som brustit i sina rutiner som ska betala upphandlingsskadeavgift. I detta fall är det Förvaltningsrätten i Linköping som inte har kunnat visa att man informerat kommunen i tid.”

Konkurrensverket är, som tidigare beskrivits, skyldigt att i vissa situationer ansöka om utdömande av upphandlingsskadeavgift hos domstolarna. Enligt lagen ska någon ny bedömning inte göras av ett lagakraftvunnet avgörande som ligger till grund för en obligatorisk ansökan om upphandlingsskadeavgift.¹⁰ Även om någon ny bedömning inte ska göras kan omständigheterna kring den konstaterade överträdelsen ha betydelse för sanktionsvärdet och upphandlingsskadeavgiftens storlek.

¹⁰ Att någon sådan omprövning inte ska göras har också bekräftats genom Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2014 ref. 49.

6.2 Synpunkter på Konkurrensverkets arbete

Mer proportionerliga upphandlingsskadeavgifter

En av de synpunkter som har kommit fram rör frågan om proportionalitet vid beräkandet av upphandlingsskadeavgiften, dvs. att avgiften ska stå i rimlig proportion till det som upphandlas.

”Tycker att man bör lägga mer tid på proportionalitetsprincipen när man tilldömer upphandlingsskadeavgift.”

Inledningsvis är det viktigt att betona att det är Konkurrensverket som yrkar på att en viss upphandlingsskadeavgift ska dömas ut och att det är de allmänna förvaltningsdomstolarna som slutligt fastställer upphandlingsskadeavgiftens storlek.

Enligt 17 kap. 4 § LOU ska en upphandlingsskadeavgift uppgå till lägst 10 000 kronor och högst 10 000 000 kronor. Enligt lagtexten får avgiften dock inte överstiga tio procent av kontraktsvärdet. Lagstiftaren har genom hänvisningen till kontraktsvärdet velat minska risken för en orimligt hög avgift vid upphandlingar som uppgår till förhållandevis låga värden. Det är alltså kontraktets värde som avgör hur hög upphandlingsskadeavgift som kan tas ut. När intervallet i det enskilda fallet är bestämt ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är vid fastställandet av upphandlingsskadeavgiftens storlek (se 17 kap. 5 § LOU). Detta innebär att upphandlingsskadeavgiftens storlek ska bestämmas med hänsyn till alla relevanta omständigheter i det enskilda fallet. Vilka omständigheter som tillmäts betydelse bestäms slutligt av domstolen.

När Konkurrensverket beräknar en upphandlingsskadeavgift är utgångspunkten att avgiften ska bestämmas så att myndigheten, och även andra myndigheter, följer LOU. Ju allvarligare över-

trädelserna kan anses vara, desto högre belopp fastställs avgiften till. Vid beräkningen av avgiftens storlek gör Konkurrensverket en bedömning av relevanta omständigheter i det enskilda fallet. Hänsyn tas till såväl försvårande som förmildrande omständigheter. Otillåtna direktupphandlingar är emellertid en av de allvarligaste överträdelserna inom upphandlingsområdet och sanktionsvärdet är därför i regel högt.

Långdragna och omfattande utredningar

En kommun har synpunkter på Konkurrensverkets utredningsrutiner.

”Tog väldigt lång tid samt att uppgifter fick skickas in flertal gånger.”

Konkurrensverket gör alltid en utredning av varje enskilt ärende för att klargöra om det har skett en överträdelse av upphandlingslagstiftningen eller inte. Det är viktigt att fastställa när kontraktet tecknades och att särskilja olika avtal från varandra. Utredningen måste också innefatta en bedömning av om några undantag från annonseringsskyldighet kan tillämpas. Detta kan innebära att Konkurrensverket behöver begära in omfattande dokumentation eller förtydliganden av redan inlämnade uppgifter. Detta sker med ambitionen om att utreda ärenden grundligt och på ett rättsäkert sätt. Konkurrensverket arbetar dock ständigt för att förbättra sina handläggningsrutiner och tar tacksamt emot synpunkter på handläggningen av ett ärende.

Mer motiverade avskrivningsbeslut

En myndighet uttrycker önskemål om motiverade avskrivningsbeslut.

"I de ärenden som KKV ställt frågor, men beslutat att ej inkomma med begäran om upphandlingsskadeavgift till Förvaltningsrätten skulle det vara utvecklande att få ta del av KKV analys/bedömning kring de beslut som den upphandlande myndigheten de facto tagit. Erfarenheten var att KKV endast sa att man inte avser driva ärendet vidare, men orsaken framkom aldrig: hade myndigheten gjort korrekta bedömningar i sin handläggning?"

Vid avskrivningsbeslut gör Konkurrensverket ingen prövning i sak. Därför framgår det inte av besluten om myndigheten har begått en överträdelse eller inte. Där så är möjligt strävar Konkurrensverket emellertid efter att även avskrivningsbeslut ska kunna erbjuda vägledning om rättsläget.

Konkurrensverket arbetar i enlighet med en prioriteringspolicy för tillsynsverksamheten och överväger kontinuerligt om ett ärende ska vara fortsatt prioriterat eller inte. Prioriteringspolicyen finns på Konkurrensverkets webbplats. Anledningen till att ett ärende inte tas till domstol ska framgå av det beslut som meddelas (tillsynsbeslut eller avskrivningsbeslut). Vid frågor är myndigheten alltid välkommen att kontakta ansvarig handläggare vid Konkurrensverket.

Bättre prioritering av ärenden

Konkurrensverkets utrymme att prioritera ärenden utgör även föremål för synpunkter.

"En önskan om att KKV skulle ha ett större utrymme att själv bedöma huruvida de ska ansöka om upphandlingsskadeavgift eller inte..."

Vilken typ av överträdelse av upphandlingsreglerna det rör sig om är avgörande för vilket utrymme Konkurrensverket har för prioritering av ett ärende. När det rör sig om de ärenden där det är obligatoriskt för Konkurrensverket att ansöka om upphandlingsskadeavgift finns inget utrymme för prioritering.

När Konkurrensverket lämnar en ansökan om upphandlingsskadeavgift på eget initiativ, har Konkurrensverket utifrån sin prioriteringspolicy bedömt att det är viktigt att utreda den aktuella frågan och att ansöka om upphandlingsskadeavgift.

I flera fall har Konkurrensverket inte gått vidare med tillsyns-ärenden, utan i stället inlett utredningsarbeten med avsikt att kunna ta fram upphandlingsstödande förslag.

Ta hänsyn till helheten i en myndighets upphandlingsverksamhet

En myndighet framhåller att Konkurrensverket borde se till helheten och till de organisatoriska förutsättningarna i den upphandlande myndighetens verksamhet när det görs prioriteringar av de fakultativa ärendena.

”Min personliga uppfattning är att det är viktigt att se till helheten i en myndighets upphandlingsverksamhet, d.v.s. att man tittar på omfattningen av upphandlingsverksamheten och organisationen. Att göra stickprov som inte relateras till det antal ärenden (procentuell relation antal fell/antal ärenden myndigheten hanterar) eller den organisation myndigheten har (flera olika upphandlande myndigheter i samma organisationsnummer exempelvis) eller relatera till den eventuella skada eller omfattning bristen har (är felet omfattande, flagrant och medvetet?) eller är felet relaterat till ärenden som myndigheten måste tillhandahålla enligt speciallagstiftning (livsmedel, tolktjänster, skoltransporter, snöröjning, företagshälsovård, färdtjänst etcetera) blir både orättvis och haltande.”

Det är långt ifrån alla misstänkta överträdelser som resulterar i en ansökan om upphandlingsskadeavgift till domstol eftersom många ärenden prioriteras bort till följd av Konkurrensverkets prioriteringspolicy. Konkurrensverket tar också hänsyn till förhållanden vid varje kontraktstilldelning vid bedömningen av sanktionsvärdet och vid bestämmandet av hur hög avgift som Konkurrensverket anser ska utgå. I förarbetena till bestämmelserna om upphandlingsskadeavgift nämns som exempel ett upprepat beteende hos den

upphandlande myndigheten om att företa otillåtna direktupphandlingar som en försvårande omständighet vid den bedömningen.

Konkurrensverket anser emellertid att själva upphandlingsföremålet inte spelar någon roll för avgiftens storlek om en otillåten direktupphandling har konstaterats. Att det finns verksamheter som en myndighet måste bedriva/utföra kan i sig inte motivera att bestämmelserna i LOU inte behöver följas eller att det skulle vara mindre allvarligt att genomföra otillåtna direktupphandlingar gällande sådana inköp.

Vad en myndighet upphandlar kan dock få betydelse vid bedömningen av om det rör sig om en otillåten direktupphandling eller inte, exempelvis om det finns något undantag från annonseringskyldigheten (synnerlig brådska) eller om ett avtal som ingåtts i strid med bestämmelserna i LOU ändå får bestå av tvingande hänsyn till allmänintresse.

Konkurrensverkets tillsynsarbete kan betraktas som vägledande

Samtidigt ser flera av myndigheterna vikten av Konkurrensverkets tillsynsarbete utifrån reglerna om upphandlingskadeavgift.

"Jag önskar mer kontroll från KKV för genom detta tror jag att det blir lättare för mig och mina medarbetare att få ledningen hos oss att förstå att styrning ändå behövs."

"Vi ser era uppföljningar som fingervisningar om vad ni anser vara viktigt."

6.3 Behov av stöd

Regler om upphandlingsskadeavgift

Flera myndigheter ger uttryck för att regelverket kring upphandlingsskadeavgift är svårorienterat.

”Reglerna för upphandlingsskadeavgift är svåra.”

Konkurrensverket arbetar ständigt för att stödja myndigheter i att tolka regelverket och göra korrekta upphandlingar samt att bygga upp goda rutiner för att planera inköp och upphandling. Den 1 september 2015 övertar Upphandlingsmyndigheten detta ansvar.

Myndigheter vill göra rätt

Flera myndigheter upplever att det är svårt att följa regelverket utifrån de organisatoriska förutsättningar som finns och att det saknas förståelse för den situation som upphandlare många gånger befinner sig i.

”Kommuner är stora och differentierade verksamheter och där det är svårt att ha kontroll över samtliga direktupphandlingar som genomförs... Det saknas förståelse för att det kan bli fel även fast intentionen är att det ska bli rätt.”

”Det saknas förankring om hur det ser ut i många organisationer, hur man arbetar och vilka resurser som tillsätts gällande offentlig upphandling. Jag tror att många snarast blir stressade över att inte kunna påverka sin egen situation och att eventuellt hamna i en sits att behöva betala upphandlingsskadeavgift. I stort sett alla upphandlande myndigheter vill göra rätt men hamnar i oönskade situationer som de har svårt att påverka. Att forcera fram ett avtal för att inte riskera upphandlingsskadeavgift är inte att främja ”den goda affären”.”

”I organisationer så stora och decentraliserade som vår samt att forskningen hos oss inte är finansierad av skattemedel utan av fonder och donationer är regelverk kring LOU svårt att få förståelse för. Vi har många utomeuropeiska medarbetare som inte heller har

någon bakgrund inom EU-samarbetet. Vi har dessutom chefer som inte är tjänstemän som sökt sina tjänster utan är tillsatta ur forskningsleden vilket gör ledningsfunktionen försvagad och styrning blir därmed svårt."

Konkurrensverket har förståelse för att myndigheter har många regelverk att följa. Konkurrensverket konstaterar dock att tillsynsarbetet resulterat i förändringar hos nästan 90 procent av de myndigheter som tilldömts avgift och att dessa själva upplevt förändringarna som positiva.

Behov av elektroniskt systemstöd

En synpunkt som knyter an till de organisatoriska förutsättningarna rör behov av upphandlingsstöd i arbetet med direktupphandlingar.

"Vi efterfrågar ett program/programvara som alla direktupphandlingar kan registreras i och som möjliggör översikt över samtliga direktupphandlingar i kommunen. Detta mot bakgrund av att kommuner är stora och differentierade verksamheter och där det är svårt att ha kontroll över samtliga direktupphandlingar som genomförs i kommunen."

Konkurrensverket har tagit fram information om riktlinjer för direktupphandling och information om dokumentationsplikten.¹¹ Som kommunen ger uttryck för kan det, för att underlätta hanteringen och öka effekten av direktupphandlingarna, vara nödvändigt att skaffa ett elektroniskt systemstöd för att säkerställa ordning och reda bland inköp och avtal.

Inom Konkurrensverkets upphandlingsstödjande verksamhet pågår ett arbete med att ta fram vägledning om både juridiska och organisatoriska frågor rörande direktupphandling. Den upphandlingsstödjande verksamheten kommer till hösten 2015 att övergå till den nya Upphandlingsmyndigheten.

¹¹ För mer information se Konkurrensverkets vägledning "Krav på riktlinjer vid direktupphandlingar".

6.4 Övriga synpunkter

Långa överprövningar inom domstolarna

En myndighet påtalar de långa tiderna för överprövningar inom domstolarna som ett förbättringsområde. Frågan om långa tider för överprövningar hör ihop med obligatorisk ansökan om upphandlingsskadeavgift vid brott mot den förlängda avtalsspärren. Avtalsspärren innebär ett förbud mot att ingå avtal under överprövningsprocessen i förvaltningsrätten.

”En tydligare, och kortare, tidsram för hur lång tid en upphandlande myndighet måste räkna med att en överprövning tar. Vi har stora förhoppningar på överprövningsutredningens resultat...”

Konkurrensverket har i flera sammanhang lyft problematiken med långa tider för överprövningar i domstolarna.

I rapporten *Överprövningar av offentliga upphandlingar – Siffror och fakta* (Konkurrensverket 2013:5) görs bl.a. en genomgång av regelverket kring överprövningar och av den statistik som finns tillgänglig om hur lång tid överprövningar tar i domstolarna. Rapporten knyter an till den problematik som framför allt handlar om att en myndighet inte kan teckna kontrakt med en leverantör som vunnit en upphandling under den tid överprövningen pågår. I rapporten finns ett antal förslag som syftar till att effektivisera handläggningen och minska de negativa effekterna till följd av överprövningar för myndigheter och leverantörer.

Vidare har Konkurrensverket, i sitt remissyttrande till Överprövningsutredningens betänkande, resonerat kring möjligheterna till direktupphandling under en pågående överprövningsprocess.¹² Remissvaret finns på Konkurrensverkets webbplats.

¹² SOU 2015:12, Konkurrensverkets dnr 221/2015.

Bilaga 1 Enkät till myndigheter som betalat upphandlingsskadeavgift

1. Vilken myndighet eller enhet arbetar du på?

2. Vilken funktion har du i organisationen?

3. Arbetade du i organisationen vid tidpunkten för åläggandet om upphandlingsskadeavgift?

Ja Nej Vet ej

4. Har några förändringar genomförts i er organisation efter åläggandet om upphandlingsskadeavgift? (som avser hantering av inköp/upphandling)

- Inkösrutiner
- Arbetssätt
- Arbets- eller rollfördelning (t.ex. handläggning eller beslutsfattande)
- Organisationsstruktur
- Kompetensförstärkningar internt i upphandlingsorganisationen (t.ex. nyanställningar av upphandlare eller utbildningar)
- Kompetensförstärkningar utanför upphandlingsorganisationen (t.ex. utbildningar)
- Annat

Beskriv de förändringar som genomförts!

5. Om förändringar har genomförts, har de genomförts till följd av beslutet om upphandlingsskadeavgift?

Ja Nej Delvis Vet ej

6. Uppfattar du förändringarna som positiva?

Ja Nej Delvis Vet ej

7. Har du några tankar om åläggandet om upphandlingsskadeavgift alternativt hur Konkurrensverkets tillsyn skulle kunna utvecklas?

Bilaga 2 Utdömda upphandlingsskadeavgifter

Tabellen avser domar i ansökningsmål som vunnit laga kraft den 31 juli 2015 och som lett till att upphandlingsavgift dömts ut. Ansökningsmål som fortfarande pågår eller där fristen för överprövning ännu inte hade löpt ur ingår inte.

Dnr	Upphandlande myndighet/enhet	Datum för ansökan	Datum för laga kraft	Ansökan	Utdömd upphandlings-skadeavgift*
605/2011	Tornberget Fastighetsförvaltning AB Haninge	2011-10-06	2012-05-14	Obligatorisk	150 000 kr
654/2011	Luleå kommun	2011-10-27	2012-04-10	Fakultativ	100 000 kr
702/2011	Försvarmakten	2011-11-18	2012-07-02	Fakultativ	270 000 kr
739/2011	Falu kommun	2011-12-01	2014-10-30	Fakultativ	8 000 000 kr
832/2011	Försvarets Materielverk	2012-01-19	2013-06-07	Fakultativ	600 000 kr
833/2011	Försvarets Materielverk	2012-01-19	2013-06-07	Fakultativ	220 000 kr
834/2011	Försvarets Materielverk	2012-01-19	2013-06-07	Fakultativ	240 000 kr
16/2012	Kustbevakningen	2012-01-26	2012-03-08	Fakultativ	35 000 kr
47/2012	Fastighets AB Förvaltaren	2012-02-10	2012-06-29	Obligatorisk	140 000 kr
70/2012	Danderyds kommun	2012-02-20	2013-02-01	Obligatorisk	120 000 kr
93/2012	Luleå tekniska universitet	2012-03-07	2012-04-20	Fakultativ	100 000 kr
226/2012	Malmö kommun	2012-04-25	2012-08-10	Fakultativ	170 000 kr
375/2012	Borlänge kommun	2012-06-14	2013-05-03	Fakultativ	40 000 kr
394/2012	Länstrafiken Örebro AB	2012-06-27	2014-10-20	Obligatorisk	1 500 000 kr
582/2012	Göteborgs stads Parkerings AB	2012-11-05	2013-01-12	Fakultativ	37 000 kr
606/2012	Tillväxtverket	2012-10-26	2013-05-13	Fakultativ	45 000 kr
688/2012	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	2012-12-06	2015-03-13	Obligatorisk	1 100 000 kr

Forts.

Dnr	Upphandlande myndighet/enhet	Datum för ansökan	Datum för laga kraft	Ansökan	Utdömd upphandlings-skadeavgift*
23/2013	Lejonfastigheter AB	2013-03-14	2013-11-05	Fakultativ	135 000 kr
24/2013	Karolinska institutet	2013-02-06	2013-05-13	Fakultativ	45 000 kr
48/2013	Sveriges Radio AB	2013-02-21	2013-07-11	Fakultativ	200 000 kr
54/2013	Karlstads kommun	2013-01-23	2013-08-07	Fakultativ	230 000 kr
85/2013	Sveriges Television AB	2013-02-06	2013-05-21	Fakultativ	115 000 kr
86/2013	Sveriges Television AB	2013-02-06	2013-05-21	Fakultativ	95 000 kr
101/2013	Post- och telestyrelsen	2013-03-04	2013-07-17	Obligatorisk	10 000 kr
253/2013	Trollhättans kommun	2013-04-23	2014-01-08	Fakultativ	36 000 kr
331/2013	Statens servicecenter	2013-05-23	2013-05-23	Fakultativ	100 000 kr
440/2013	Täby kommun	2013-08-15	2013-10-21	Fakultativ	2 450 000 kr
454/2013	Täby kommun	2013-08-15	2013-10-21	Fakultativ	2 550 000 kr
462/2013	Region Gotland	2013-09-05	2014-10-28	Obligatorisk	250 000 kr
487/2013	Växjö kommun	2013-09-12	2014-04-01	Fakultativ	52 000 kr
488/2013	Växjö kommun	2013-09-12	2014-04-01	Fakultativ	81 000 kr
489/2013	Växjö kommun	2013-09-12	2014-04-01	Fakultativ	45 000 kr
490/2013	Växjö kommun	2013-09-12	2014-04-01	Fakultativ	101 000 kr
491/2013	Växjö kommun	2013-09-12	2014-04-01	Fakultativ	46 000 kr
636/2013	Polismyndigheten i Skåne	2013-11-18	2014-01-07	Fakultativ	75 000 kr
709/2013	Lunds kommun	2014-01-23	2015-05-25	Obligatorisk	250 000 kr
765/2013	Stockholms läns landsting	2013-12-18	2014-10-16	Fakultativ	3 000 000 kr
64/2014	Eskilstuna kommun	2014-01-30	2014-05-14	Fakultativ	225 000 kr
65/2014	Kronobergs läns landsting	2014-02-05	2014-04-10	Fakultativ	185 000 kr
173/2014	Nyköpings kommun	2014-03-05	2014-09-29	Obligatorisk	80 000 kr

Forts.

Dnr	Upphandlande myndighet/enhet	Datum för ansökan	Datum för laga kraft	Ansökan	Utdömd upphandlings-skadeavgift*
217/2014	Chalmers tekniska högskola	2014-04-02	2014-05-15	Obligatorisk	28 000 kr
364/2014	Herrljunga kommun	2014-05-22	2015-01-29	Fakultativ	65 000 kr
751/2014	Mullsjö kommun	2014-11-13	2015-03-12	Fakultativ	210 000 kr
833/2014	Inköp Gävleborg	2014-12-12	2015-06-17	Fakultativ	170 000 kr
109/2015	Lunds kommun	2015-02-13	2015-03-31	Fakultativ	250 000 kr
Summa					23 946 000 kr

* Tabellen uppdaterad per den 31 juli 2015.

Reglerna om upphandlingsskadeavgift har nu funnits i fem år. Konkurrensverket har därför följt upp vad som skett hos de myndigheter som har ålagts att betala en upphandlingsskadeavgift.

Syftet med denna rapport är att ge ökad kunskap om hur Konkurrensverkets tillsyn av upphandlingsreglerna påverkar upphandlande myndigheters verksamheter. Förhoppningen är att flera goda exempel på hur Konkurrensverkets tillsyn bidrar till effektivare och mer kompetenta upphandlingsverksamheter ska kunna lyftas fram.

Adress 103 85 Stockholm

Telefon 08-700 16 00

Fax 08-24 55 43

konkurrensverket@kkv.se

www.konkurrensverket.se